

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Katowicach

LKA-4100-001-03/2014
P/14/001

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

<i>Numer i tytuł kontroli</i>	P/14/001 – Wykonanie budżetu państwa w 2013 r.
<i>Jednostka przeprowadzająca kontrolę</i>	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach
<i>Kontrolerzy</i>	<ol style="list-style-type: none">1. Izabela Pilarek, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 89058 z dnia 20 lutego 2014 r.,2. Ryszard Pucek, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 89059 z dnia 20 lutego 2014 r.3. Krzysztof Baron, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 89071 z dnia 06 marca 2014 r. <p>(dowód: akta kontroli str. 1-6)</p>
<i>Jednostka kontrolowana</i>	Prokuratura Apelacyjna w Katowicach, 40-042 Katowice, ul. Wita Stwosza 31, zwana dalej „P.A.” lub „Prokuraturą”
<i>Kierownik jednostki kontrolowanej</i>	Iwona Palka – Prokurator Apelacyjny <p>(dowód: akta kontroli str. 7)</p>

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ wykonanie planu finansowego w 2013 r. przez Prokuraturę w Katowicach, będącą dysponentem II i III stopnia.

Uzasadnienie oceny

Ocenę uzasadniają w szczególności:

- pozytywna ocena wydatków, których dokonywano w sposób celowy, po uprzednim rzetelnym ich skalkulowaniu, zapewniając uzyskanie najlepszych wymaganych efektów z danych nakładów,
- spełnianie przez stosowany w Prokuraturze system rachunkowości komputerowej wymagań określonych w ustawie z 29 września 1994 r. o rachunkowości² oraz pozytywna ocena wiarygodności ksiąg rachunkowych³,
- prawidłowe, rzetelne i terminowe sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych i kwartalnych sprawozdań w zakresie operacji finansowych,
- skuteczne funkcjonowanie systemu rachunkowości oraz mechanizmów kontroli zarządczej dotyczących operacji finansowych i gospodarczych.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Dz. U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223, ze zm., a następnie Dz. U. z 2013 r., poz. 330, zwana dalej „uor”.

³ NIK stwierdził 5 przypadków (na 181 badanych), ujęcia kosztów w księgach rachunkowych w miesiącu następującym po miesiącu, którego dotyczyła operacja gospodarcza, co było niezgodne z art. 6 ust. 1 i art. 20 ust. 1 ustawy uor. Łączna kwota kosztów ujętych w niewłaściwym okresie wyniosła 29,4 tys. zł, co stanowiło 0,16 % wydatków Prokuratury w 2013 r. i miało wpływ na bieżące sprawozdania budżetowe Rb-28.

III. Wyniki kontroli

1. Dochody budżetowe

Prokuratura Apelacyjna – dysponent II stopnia

Opis stanu faktycznego

W planie finansowym na 2013 r. Apelacji Katowickiej zaplanowane zostały dochody w wysokości 2.342,0 tys. zł. Zrealizowane dochody były wyższe od zaplanowanych i wyniosły 2.439,3 tys. zł (104,2% kwoty planowanej), co wynikało głównie z wyższych o 26,2 tys. zł (62,4%) wpływów z różnych opłat (§ 690) i 64,9 tys. zł (3,9%) wpływów ze spłat oprocentowanych pożyczek udzielonych prokuratorom na zaspokojenie ich potrzeb mieszkaniowych (§ 700).

(dowód: akta kontroli str. 8, 20-21, 26-27,33-34)

Prokuratura Apelacyjna – dysponent III stopnia

W planie finansowym na rok 2013 dochody P.A. zostały zaplanowane w kwocie 1.941,0 tys. zł. Zrealizowane dochody wyniosły 1.984,6 tys. zł, tj. 102,2% kwoty planowanej i 94,3 % dochodów uzyskanych w 2012 r., co wynikało głównie z:

- wyższych o 64,9 tys. zł (3,9 %) dochodów ze spłat oprocentowanych pożyczek udzielonych prokuratorom (§ 700) oraz wyższych o 7,1 tys. zł (227,2 %) wpływów z różnych dochodów (§ 970), głównie z uzyskanych odszkodowań,
- nieplanowanych dochodów w kwocie 0,3 tys. zł z tytułu wpływów ze sprzedaży składników majątkowych (§ 870).

Jednocześnie z zaplanowanych w kwocie 278,0 tys. zł dochodów z pozostałych odsetek (§ 920) osiągnięto dochody w kwocie 253,2 tys. zł, tj. niższej o 24,8 tys. zł (8,9 %), co wynikało ze zmniejszenia oprocentowania pożyczek udzielonych na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych prokuratorów, a z zaplanowanych w kwocie 5,0 tys. zł dochodów dotyczących wpływów z różnych opłat (§ 690) osiągnięto dochody w kwocie 1,1 tys. zł, tj. niższej o 3,9 tys. zł (78,3 %), co wynikało z ograniczenia korzystania z kserokopii dokumentów i wprowadzenia nowoczesnych technologii udostępniania akt.

Największy udział w dochodach, wynoszący 86,7%, stanowiły dochody uzyskane z tytułu spłat oprocentowanych pożyczek udzielanych prokuratorom (§ 700), w kwocie 1.719,9 tys. zł oraz dochody z tytułu pozostałych odsetek (§ 920) w kwocie 253,2 tys. zł (12,8%).

(dowód: akta kontroli str. 54-60, 78, 194)

Z uwagi na zaplanowanie dochodów na 2013 r. w kwocie niższej niż 200 mln zł odstąpiono, zgodnie z założeniami niniejszej kontroli, od oceny planowania i realizacji dochodów budżetowych.

2. Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich

2.1. Wydatki budżetu państwa

Prokuratura Apelacyjna – dysponent II stopnia

Opis stanu faktycznego

W planie finansowym na 2013 r. Apelacji Katowickiej wydatki zostały zaplanowane w wysokości 217.205,7 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 8, 11-19, 64)

W 2013 r. Apelacja Katowicka zrealizowała wydatki w wysokości 217.182,2 tys. zł. Kwota wydatków stanowiła sumę kwot wydatków wykonanych przez działające w ramach Apelacji cztery prokuratury okręgowe oraz P.A.

Dominujące pozycje wydatków stanowiły: wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń w wysokości 162.998,2 tys. zł (75,1 % wydatków), czynsze w wysokości 6.826,7 tys. zł (3,1 %), koszty postępowania prokuratorskiego w kwocie 11.926,0 tys. zł (5,5 %) oraz zakupy towarów i usług w kwocie 8.746,7 tys. zł (4,0 %).

(dowód: akta kontroli str. 33, 35-37)

Prokuratura Apelacyjna – dysponent III stopnia

W planie finansowym na rok 2013 wydatki P.A. jako dysponenta III stopnia zostały zaplanowane w wysokości 18.884,0 tys. zł (kwota wydatków zgłoszona przez P.A. do projektu budżetu państwa wynosiła 18.881,0 tys. zł). Wydatki zostały zaplanowane w układzie klasyfikacji budżetowej z uwzględnieniem założeń przyjętych do planowania budżetu państwa przez Radę Ministrów i Ministra Finansów. Zwiększenie kwot zgłoszonych przez P.A. jako dysponenta III stopnia dotyczyło w szczególności dodatkowego wynagrodzenia rocznego o kwotę 3,0 tys. zł.

Przewidywane w planie wydatki w trakcie roku zostały zmniejszone o 665,2 tys. zł (per saldo), tj. do kwoty 18.218,8 tys. zł. Zmiany planowanej pierwotnie kwoty wydatków dotyczyły środków na: zakup materiałów i wyposażenia (-857,0 tys. zł), wynagrodzenia bezosobowe (-211,0 tys. zł), koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego (-185,0 tys. zł), wynagrodzenia osobowe pracowników (-142,0 tys. zł). Zmiany te wynikały głównie z:

- zmniejszenia środków wskutek ich przekazania do wykorzystania podległym prokuraturom okręgowym (17 razy) o kwotę łączną 5.982,0 tys. zł. oraz ze zwiększenia ze środków z budżetu Prokuratury Generalnej (9 razy) o kwotę łączną 5.316,8 tys. zł, (po uprzednim uzyskaniu zgody Prokuratury Generalnej), z przeznaczeniem na zakup sprzętu informatycznego, koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego, przebudowę pomieszczeń kancelarii tajnej P.A. w Katowicach, wynagrodzenia osobowe prokuratorów oraz aplikantów.
- zwiększenia z rezerwy celowej budżetu państwa o kwotę 458,0 tys. zł, z przeznaczeniem na sfinansowanie skutków zmian systemowych, tj. 2% wzrostu składki rentowej opłacanej przez pracodawcę.

Środki rezerwy celowej, w kwocie 458,0 tys. zł, przekazano w 100,0 % podległym Prokuraturom Okręgowym: w Katowicach, Bielsku-Białej i Częstochowie, celem uzupełnienia wydatków na ubezpieczenie społeczne pracowników.

(dowód: akta kontroli str. 65-75)

Prokuratura, na mocy upoważnienia Prokuratora Generalnego, w 2013 r. dokonała 24 zmian w planie finansowym, powodujących zwiększenie/zmniejszenie kwot w paragrafach klasyfikacji budżetowej.

Zmiany w planie wydatków wynikały z faktycznych potrzeb P.A. i były celowe.

(dowód: akta kontroli str. 65-75)

Zrealizowane wydatki wyniosły 18.218,1 tys. zł, tj. 99,9% planu po zmianach. W porównaniu do 2012 r. były one wyższe o 1.063 tys. zł, tj. o 6,2%. Najwyższe wydatki wystąpiły w § 4030 (wynagrodzenia osobowe sędziów

i prokuratorów oraz asesorów i aplikantów), § 4010 (wynagrodzenia osobowe pracowników), które łącznie stanowiły 61,8% wydatków ogółem i wyniosły 11.258,4 tys. zł, tj. 61,8% planu po zmianach.

Poniesione wydatki mieściły się w planie finansowym P.A.

(dowód: akta kontroli str. 195-197)

W wyniku szczegółowego badania wybranych losowo⁴ 181 dowodów księgowych dotyczących wydatków o łącznej wartości 2.497,2 tys. zł, tj. 24,5% wydatków rzeczowych, stwierdzono, że Prokuratura dokonywała wszystkich tych wydatków zgodnie z obowiązującymi przepisami, oszczędnie gospodarując przyznanymi kwotami. Środki publiczne zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem, tj. na bieżące funkcjonowanie Prokuratury, zarówno w zakresie działalności merytorycznej jak też działalności pomocniczej, związanej z tą działalnością. Wydatki były celowe i zostały rzetelnie skalkulowane, w sposób zapewniający uzyskanie wymaganych efektów z danych nakładów.

W dniach od 20 do 31 grudnia 2013 r. Prokuratura wydała na zakup materiałów i wyposażenia oraz usług pozostałych kwotę 43,0 tys. zł. Znaczącą pozycję stanowił zakup licencji programów komputerowych OfficeProPlus za 16,4 tys. zł oraz papier do drukarek i tonery za 17,5 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 195-197, 748)

NIK pozytywnie ocenia podejmowane działania mające na celu racjonalizację wydatków, w tym m.in. polegające na dokonaniu analizy kosztów ponoszonych w zakresie umów z Telekomunikacją Polską S.A. na świadczenie usług telefonii stacjonarnej i w efekcie wypowiedzenie wszystkich zbędnych abonamentów analogowych oraz łącz telekomunikacyjnych, przenoszeniu numerów komórkowych do wyłonionego w procedurze centralnej tańszego operatora oraz oszczędności w zakresie konwojowania wartości pieniężnych i ubezpieczenia sprzętu elektronicznego.

(dowód: akta kontroli str. 54-60)

Prokuratura dokonywała płatności zgodnie z ustalonymi z kontrahentami terminami.

Prokuratura w 2013 r. przeprowadziła samodzielnie dwa postępowania o udzielenie zamówień w trybie przetargu nieograniczonego, zakończone zawarciem umowy na kwotę netto 215,2 tys. zł w zakresie dostawy sprzętu informatycznego i 207,5 tys. zł w zakresie świadczenia usług pocztowych. Prokuratura nie prowadziła postępowań o zamówienie publiczne w trybie zapytania o cenę i z wolnej ręki. Wartość zamówień, udzielonych z pominięciem stosowania przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁵ na podstawie art. 4 pkt 8 tej ustawy wyniosła łącznie 581,2 tys. zł netto.

Do wyboru dostawców we wszystkich trybach postępowania obowiązywało Zarządzenie nr 55/10 Prokuratora Apelacyjnego z dnia 8.12.2010 r. w sprawie wprowadzenia do stosowania w Prokuraturze Apelacyjnej w Katowicach Procedury dokonywania zakupów towarów i usług.

Badanie dokumentacji postępowań dotyczących zamówień udzielonych przez Prokuraturę w trybie art. 4 pkt 8 ustawy pzp, 5 dostawcom, którzy dostarczyli usługi bądź towary o najwyższej wartości, tj.:

⁴ Wydatki wylosowane metodą statystyczną na łączną kwotę 2.497,2 tys. zł. Metoda statystyczna uwzględnia prawdopodobieństwo wyboru proporcjonalnie do wartości transakcji (MUS) i została opisana w pkt 4. Zastosowano ryzyko statystyczne na poziomie 5 %.

⁵ Tj. Dz. U. z 2013 r., poz. 907 ze zm., zwana dalej ustawą „ppz”.

- trzech urządzeń klimatyzacyjnych do serwerowni i czytelnik – 41,3 tys. zł (wartość umowy brutto),
- IT (przełącznik sieciowy – 3 szt. I moduły – 2 szt.) – 23,7 tys. zł brutto,
- prac remontowych polegających na przystosowaniu 18 pomieszczeń do potrzeb kancelarii tajnej – 55,2 tys. zł brutto,
- podzespołów komputerowych – 26,1 tys. zł brutto,
- urządzeń biurowych – 30,2 tys. zł brutto

wykazało, że postępowania te były przeprowadzone zgodnie z ww. procedurą. Prokuratura Apelacyjna rzetelnie sporządziła roczne sprawozdanie o udzielonych zamówieniach w 2013 r., które terminowo przekazała Prezesowi Urzędowi Zamówień Publicznych.

(dowód: akta kontroli str. 206-214, 215-221, 222-227, 228-233, 234-237)

Prokuratura Apelacyjna posiadała rachunki pomocnicze, w tym rachunki sum depozytowych w zł i walutach obcych. Na dzień 31 grudnia 2013 r. na rachunku sum depozytowych celowo przechowywano 9.816.424,05 zł, wpłacone tytułem poręczeń majątkowych.

(dowód: akta kontroli str. 192)

Zrealizowane wydatki bieżące Prokuratury wyniosły 17.989,6 tys. zł, tj. 99,99% planu po zmianach i były wyższe od wykonania w 2012 r. o 958,6 tys. zł, tj. 5,6%. Dominującą pozycję w tej grupie wydatków (75,7%) stanowiły wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń (§ 4010, § 4030, § 4040, § 4110, § 4120, § 4140) oraz udzielone pożyczki na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych prokuratorów (§ 4450). Wydatki na wynagrodzenia wraz z pochodnymi⁶ wyniosły 12.945,5 tys. zł (71,0%) i w porównaniu do 2012 r. wzrosły o 711,5 tys. zł, tj. o 5,8%, co wynikało ze wzrostu o 11,2% wysokości wynagrodzenia osobowego prokuratorów i aplikantów (§ 4030).

Przeciętne zatrudnienie⁷ w 2013 r. wyniosło 104 osoby i było niższe w porównaniu do przeciętnego zatrudnienia w 2012 r. (w grupie 09 – sędziowie i prokuratorzy) o 1 osobę.

Przeciętne wynagrodzenie w 2013 r. wynosiło 15.341 zł dla grupy 09 (prokuratorzy) i 5.668 zł dla grupy 17 (asystenci prokuratorów) i w porównaniu z przeciętnym wynagrodzeniem w 2012 r. było wyższe odpowiednio o 1.820 zł i 136 zł, tj. odpowiednio o 13,5 % i 2,5 %. Wzrost wynagrodzeń dla grupy 09 wynikał głównie ze zmiany kwoty bazowej o ok. 1.000,0 zł/os oraz z wypłat nagród jubileuszowych (wzrost łącznie o 60.329 zł), odpraw emerytalnych (wzrost łącznie o 252,3 tys. zł) i zmiany stawek awansowych prokuratorów (łącznie o 4.909 zł).

Przeciętne wynagrodzenie dla grupy 01 (osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń) w 2013 r. wynosiło 5.862 zł i w porównaniu z przeciętnym wynagrodzeniem w 2012 r. było niższe o 107 zł, tj. o 1,8 %.

(dowód: akta kontroli str. 49, 61)

Świadczenia na rzecz osób fizycznych (§ 3030) wyniosły 17,1 tys. zł, tj. 99,99% planu po zmianach i w porównaniu do 2012 r. były wyższe o 183,3%, tj. o 11,4 tys. zł. Wyższa niż w 2012 r. realizacja wydatków na świadczenia na rzecz osób fizycznych była wynikiem wzrostu należności dla świadków i wzrostem wydatków na noclegi, diety dla biegłych i tłumaczy.

⁶ Według danych wykazanych w rocznych sprawozdaniach budżetowych Rb-28 z wykonania planu wydatków.

⁷ w przeliczeniu na pełne etaty.

Wydatki majątkowe zrealizowano w kwocie 228,5 tys. zł, tj. 99,7% planu po zmianach (w 2012 r. wydatki te wynosiły 124 tys. zł). Zakupy były zgodne z zakresem rzeczowym planu wydatków na 2013 r. i uzasadnione z punktu widzenia realizowanych zadań. Wydatki inwestycyjne w 2013 r. wykorzystano na przystosowanie pomieszczeń kancelarii tajnej i zakup urządzeń bezpieczeństwa NESTAQ, które zostały prawidłowo ujęte w ewidencji środków trwałych i poprawnie zaliczone do właściwej kategorii środków trwałych.

Zobowiązania na koniec 2013 r. wyniosły 957,2 tys. zł i były wyższe niż kwota zobowiązań na koniec 2012 r. o 46,7 tys. zł. Główną pozycję stanowiły zobowiązania z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego i pochodnych od wynagrodzeń, które wyniosły 931,5 tys. zł i były o 5,0% wyższe niż w 2012 r., co wynikało ze wzrostu płac prokuratorów i aplikantów w badanym roku. Zobowiązania wymagalne na koniec 2013 r. nie wystąpiły.

W Prokuraturze nie występowały przypadki nieterminowych płatności (w tym skutkujących zapłaceniem odsetek lub kar umownych).

(dowód akta kontroli str. 195-197)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

W badanym roku dokonano w § 4350 przekroczenia wydatków w stosunku do planu finansowego po zmianach. W paragrafie tym plan wydatków po zmianach ustalono na poziomie 7.371,00 zł, natomiast wykonanie wyniosło 7.608,39 zł. Kwota wydatków wykonanych w tym paragrafie przekroczyła kwotę planowanych o 237,39 zł, tj. o 3,2%.

Art. 44 ust.1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁸ stanowi, że wydatki publiczne mogą być ponoszone na cele i w wysokościach ustalonych w planie finansowym jednostki sektora finansów publicznych. Ww. nieprawidłowość – jak podał w złożonych wyjaśnieniach kierownik jednostki kontrolowanej – była skutkiem pomyłki przy dokonywaniu zmian w planie wydatków. Stwierdzona wysokość kwoty przekroczenia planu wydatków ogółem o 0,0013 % nie miała istotnego wpływu na ogólną ocenę wykonania planu finansowego.

(dowód: akta kontroli str. 195-197, 268, 523)

3. Roczne sprawozdania budżetowe oraz kwartalne sprawozdania w zakresie operacji finansowych

Prokuratura Apelacyjna – dysponent II stopnia

Opis stanu
faktycznego

Prokuratura prawidłowo sporządziła zbiorcze sprawozdania budżetowe za rok 2013 i przekazała je do Prokuratury Generalnej w terminach określonych w rozporządzeniach Ministra Finansów z dnia: 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁹ i 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych¹⁰.

Dane zawarte w tych sprawozdaniach były sumą danych zawartych w sprawozdaniach jednostkowych, przekazanych przez poszczególne prokuratury okręgowe i P.A.

(dowód: akta kontroli str. 739)

⁸ Dz. U. z 2013 r. poz. 885 ze zm., zwana dalej „uofp”

⁹ Dz. U. Nr 20, poz. 103.

¹⁰ Dz. U. Nr 43, poz. 247 ze zm.

Prokuratura Apelacyjna – dysponent III stopnia

Sprawozdania jednostkowe oraz roczne sprawozdania budżetowe za rok 2013:

- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb - 23),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (RB-BZ1),

a także

- sprawozdania finansowe za IV kwartał 2013 r. o stanie:

- a) należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N),
- b) zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z)

zostały sporządzone w terminach określonych w rozporządzeniach Ministra Finansów w tym zakresie.

Sprawozdania te przekazują prawdziwy obraz dochodów, wydatków a także zobowiązań w 2013 r. Zostały sporządzone rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, a kwoty wykazane w sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, a w szczególności:

- przedstawiona w rocznym sprawozdaniu Rb-27 kwota dochodów wykonanych była zgodna z ewidencją księgową, tj. z zapisami na koncie 130 - Rachunek dochodów budżetowych i wynosiła 1.984.606,49 zł. Analityczna ewidencja zrealizowanych dochodów budżetowych, prowadzona w systemie finansowo-księgowym do konta 130/1, uwzględniała podziałki klasyfikacji budżetowej (dział, rozdział, paragraf),
- kwota wydatków ogółem za 2013 r. wykazana w rocznym sprawozdaniu Rb-28 wyniosła 18.218.141,28 zł i była zgodna z zapisami na koncie 130 po stronie Ma,
- Analityczna ewidencja zrealizowanych wydatków budżetowych prowadzona do konta 130 uwzględniała podziałki klasyfikacji budżetowej (dział, rozdział, paragraf),
- wykazany w sprawozdaniu Rb-23 zerowy stan środków na rachunku bieżącym został potwierdzony przez Oddział Okręgowy NBP w Katowicach w dniu 03 lutego 2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 192-196, 244 , 540, 544)

W Prokuraturze nie wystąpiły zobowiązania wymagalne oraz zobowiązania z tytułu papierów wartościowych, zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz przyjętych depozytów, podlegające wykazaniu w kwartalnym sprawozdaniu Rb-Z.

(dowód: akta kontroli, str. 186)

4. Księgi rachunkowe

Opis stanu faktycznego

Prokuratura posiadała opracowane i zatwierdzone do stosowania procedury kontroli finansowo-księgowej dokumentów. Dokumentacja zasad rachunkowości spełniała w podstawowym zakresie wymagania określone w art. 10 ust. 1 uor. Określono w niej - stosownie do standardów rachunkowości - stanowiska i zakresy obowiązków dla osób odpowiedzialnych za wykonywanie poszczególnych czynności w ramach systemu rachunkowości, w tym kontroli funkcjonalnej. Dokumentacja była dostępna dla pracowników Prokuratury.

(dowód: akta kontroli, str. 474-520)

Od dnia 1 stycznia 2009 r. w Prokuraturze funkcjonował, zatwierdzony do stosowania przez Prokuratora Apelacyjnego, system księgowości komputerowej ALBIT FK-7. Prokurator Apelacyjny zatwierdził także wprowadzone modyfikacje i wersje. Zasady ochrony danych, w tym metody zabezpieczenia dostępu do danych oraz systemu ich przetwarzania określone zostały w dokumentacji opisującej

przyjęte zasady rachunkowości. System księgowości komputerowej spełniał wymagania określone w ustawie o rachunkowości, w zakresie:

- ciągłości numeracji zapisów w dzienniku oraz ustalenie osoby odpowiedzialnej za treść zapisu (art. 14 ust. 4 uor),
- kontroli kompletności i poprawności zapisów, w tym poprawności sekwencji dat: operacji gospodarczej, dowodu i zapisu księgowego (art. 23 ust. 3 i 4 pkt 3 uor),
- trwałości zapisów i braku możliwości ich modyfikacji (art. 23 ust. 1 uor); system wymagał zatwierdzenia zapisów przed sporządzeniem sprawozdań budżetowych.

(dowód: akta kontroli str. 516-516, 737 i 738)

Na podstawie objętych badaniem z zastosowaniem metody monetarnej¹¹ 181 dowodów księgowych na kwotę 2.497,2 tys. zł, stanowiących 13,7% zrealizowanych wydatków Prokuratury¹² stwierdzono, że dowody i odpowiadające im zapisy księgowe (za wyjątkiem 5 dowodów) zostały sporządzone poprawnie. Dowody te zostały sprawdzone pod kątem poprawności formalnej oraz prawidłowości kontroli bieżącej i dekretacji, ewidencji transakcji w urządzeniach księgowych oraz wiarygodności ksiąg wpływających na sprawozdawczość bieżącą i sprawozdania roczne.

(dowód: akta kontroli, str. 268)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1) w przypadku 5 ze 181 dowodów zbiorczych (list płac za wykonane opinie przez biegłych sądowych - § 4170), sporządzonych na podstawie 27 faktur/rachunków, stwierdzono, że w przypadku 22 faktur/rachunków koszty w nich wykazane ujęto w księgach rachunkowych w miesiącu następującym po miesiącu, w którym wystąpiła operacja gospodarcza, tj. miesiącu w którym biegli wystawiali faktury/rachunki za wydane opinie. Powyższe dotyczyło faktur/rachunków na kwotę łączną 29 374,12 zł, (co stanowiło 0,16 % wydatków Prokuratury w 2013 r.), I tak, w przypadku 2 list płac zawierających 12 faktur/rachunków na łączną kwotę 13 501,92 zł koszty ujęto w księgach rachunkowych stycznia 2013 r. zamiast grudnia 2012 r., a w przypadku 3 list płac zawierających 10 faktur/rachunków na łączną kwotę 15.872,20 zł, nieprawidłowo ujęto w księgach rachunkowych kwietnia, czerwca i lipca 2013 r., zamiast w miesiącach wcześniejszych. Było to niezgodne z art. 6 ust.1 ustawy uor, w myśl którego w księgach rachunkowych jednostki należy ująć wszystkie osiągnięte, przypadające na jej rzecz przychody i obciążające ją koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty oraz z art. 20 ust. 1 ww. ustawy, w myśl którego

¹¹ Przy wyznaczeniu liczebności próby przyjęto następujące parametry:

PO=PB = 3.552.834,23 zł,

RS = 5% (jednostka nie była kontrolowana przez NIK w okresie ostatnich 10 lat)

TB= 1,5% (53.292,51 zł)

k=0,75; e=39.969,39 zł)

Nie dokonywano wyboru próby metodami niestatystycznymi.

¹²W celu wyznaczenia tego zbioru dokonano analizy, przedstawionych do kontroli w formie elektronicznej, wszystkich pozycji operacji księgowych wykazanych w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r. (wg daty księgowania) na koncie 130 - wydatków. Spośród ww. pozycji operacji wyeliminowano zapisy: dotyczące wynagrodzeń osobowych i ich pochodnych - ze względu na niskie ryzyko wystąpienia nieprawidłowości oraz dotyczące transakcji o niewielkiej wartości (poniżej 50,00 zł).

do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Powyższe miało również wpływ na rzetelność sporządzenia bieżących sprawozdań Rb-28.

(dowód: akta kontroli str. 268, 269-457)

Dyrektor Finansowo-Administracyjny P.A. wyjaśniła, że ww. dowody księgowe zostały omyłkowo ujęte w księgach rachunkowych w niewłaściwych okresach sprawozdawczych. Ponadto, wyjaśniła, że: „Z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2014 roku, Zarządzeniem nr 4/14 Prokuratora Apelacyjnego w Katowicach z dnia 14 stycznia 2014 r. zmieniono Politykę rachunkowości w przedmiotowym zakresie. Jednocześnie zwiększono kontrolę w obszarze kwalifikowania dowodów księgowych do odpowiednich okresów sprawozdawczych, aby wyeliminować błędy związane z ujmowaniem zdarzeń gospodarczych w okresach nieprawidłowych, co potwierdza dokumentacja za styczeń i luty 2014 r.”.

(dowód: akta kontroli str. 618-619)

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹³ kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Katowicach.

Katowice, dnia 28 marca 2014 r.

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach**

**Kontrolerzy
Izabela Pilarek
gł. specjalista kontroli państwowej**

.....

**Ryszard Pucek
gł. specjalista kontroli państwowej**

.....

¹³ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.